

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRASOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscriptele
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max Augenthaler & Emerich Lesner.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colônă 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicații mai dese
după tarită și învoială.
RECLAME pe pagina a 8.a o
seriă 10 cr. s'eu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L X I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din întru și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu d'nsul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. s'eu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 94.

Brașov, Joi 30 Aprilie (12 Maiu)

1898.

După cinci-șzeci de ani.

II.

Odată trasă cărarea, pe care
aveau să înainteze în strînsă unire
luptătorii pentru libertatea și drep-
turile politice naționale ale poporu-
lui român, bărbații noștri naționa-
liști erau chemați a țese mai de-
parte firul dela 3 (15) Maiu 1848.

În momentul, când s'au procla-
mat conclusele adunării naționale de
pe Câmpul Libertății, s'a născut și
partida națională română, care avea
sacra misiune de a-le duce în dep-
lînire. Această înțelegem noi sub cu-
vintele „a țese mai departe firul
dela 3 (15) Maiu 1848“.

S'a făcut acésta, și cum?

Din nenorocire era absolutistă
nemțescă, ce a urmat după turbură-
rile din 1848/9, a sugrumat mișcarea
națională română independentă, ce
s'a inaugurat cu așa mari speranțe
în primăvara anului 1848. Cu de-
visa: *divide et impera*, sistemul ab-
solutist produse mult rău și turbură
și seduse multe inimă din cele abia
inflăcărare pentru ideia conlucrării
comune naționale. Acest sistem purta
deja politica de duplicitate, despre
care s'a vorbit de curând în câte-va
foiletone ale diarului nostru. Rebelii
erau adese-ori tractați cu mai multă
cruțare, decât Românii, cari au adus
atâtea jertfe de avere și sânge în
apărarea tronului. Aceste mari jertfe
n'au întempinat nici pe departe re-
cunoștința meritată și deja un an
după revoluția fericitul Avram Iancu
se tânguia cu durere, că „viitorul
i se pare nesigur“.

Bărbații înțelepți și prevădători,
a căror inimă bătea fierbinte pentru
causa națională și cari aveau misi-
unea de-a țese mai departe firul dela
3 (15) Maiu 1848, fuseră puși sub
pază polițienescă, unii dintre ei s'au
vădut chiar constrinși a-și părăsi pa-
tria, trecând în țările vecine ro-
mâne.

Tot sub absolutism și sub in-
fluința stricăcioasă a politicii sale
religioase, ce urma aceleași devise
de a împărchia ca să p'otă domni,
primară nouă avânt vechile rivalități
confesionale. Eroii adunării dela
Blașiū, prin proclamarea uniunii
naționale — care ridicată peste or-
ice interese particulare avea să ve-
gheze și să lupte numai pentru cul-
tura și fericirea națiunii întregi —
creduseră, că au îmormântat pentru
vece aceste rivalități. Dér s'au în-
șelat. Ei în însuflețirea lor și având
încredere mare în schimbările favo-
rabile, ce le va aduce noua epocă,
nu s'au mai gândit la aceea, că or-
ice factori streini, cari vor ajunge a
înriuri asupra destinului patriei no-
stre, vor fi după firea lor contrari
desvoltării noastre și se vor folosi de
slăbiciunile dintre noi, pentru-ca decă
nu alt-fel, să ne desbina prin intrigă
confesionale.

Mână 'n mână cu confesionalis-
mul, absolutismul aduse între noi și
funcționarismul, care își avu ase-

menea urmările sale stricăcioase, fiind-
că absolutismul a împărțit funcțiuni
celor mai mulți dintre acei bărbați
tineri, cari au jucat ore-care rol la
1848 și au rămas în țără.

Cum putea în asemeni impre-
jurări să prospereze cauza solidari-
tății naționale între Români și să
câștige tot mai mult tărâm direc-
țiunea de sine stătătoare, ce o luă
spiritul național în primăvara anu-
lui 1848?

Trecură iute anii de domnire ai
absolutismului austriac. Ei, cu toate
neajunsurile amintite, au adus popo-
rului nostru o ușurare, pentru-că
după sute de ani el era tractat în-
aintea administrațiunii și a tribuna-
lelor pe picior de egalitate și pen-
tru-că era permis să-și înființeze școli
și să-și vadă în bună voie de intere-
sele economice. A și progresat mult
în acest interval poporul nostru —
numai una nu-i era iertat: să se
afirme ca individualitate națională.
Cuvintele „națiune“ și „național“
erau chiar proscrie de cenzura de
pe atunci.

Sosi și anul 1860 cu speranțele
mari, ce le deșteptă la toate popoarele
monarhiei, introducerea erei con-
stituționale. Reinviară și speranțele
Românilor, însuflețirea națională ră-
sări erăși în inima junimei române
și spiritul solidarității naționale, care
a condus șirurile poporului la marea
adunare dela 3 (15) Maiu 1848,
părea a-și fi reluat stăpânirea sa în
mijlocul nostru.

Numai foarte arare-ori însă ni-a
fost dat să ne întelnim cu acest
spirit național de sine stătător în
întrunirile și acțiunea noastră națio-
nală în anii aceia. Absolutismul că-
duse, ce-i drept, așa numiții „Be-
zirkeri“ făcuseră loc fișpanilor și
viceșpanilor periodului de restaura-
țiune. Domnia însă tot guvernul
central din Viena și aceleași uneltiri,
aceeași tactică absolutistă se con-
tinua acum sub altă formă.

Pe când Ungurii erau mai mult
ca vr'odată menageați, se puseseră
toți în lucrare, ca să se împiedece
să nu reinvie cumva între Românii
transilvăneni mișcarea națională de
sine stătătoare, ce s'a fost manifestat
atât de puternic sub influința elo-
centei fermăcătore și covârșitoare a
apostoli-ore naționalității române din
anul redeșteptării. Pentru acésta în-
grijiau cu prisos și grofii și baronii
unguri, cari se sciau linguși așa de
bine pe lângă curtea din Viena.

La marea adunare din 1848 cel
mai puternic dintre toți vorbitorii,
Simeon Bărnuțiu, conjura pe cona-
ționali săi să nu-și mai încredințeze
causa națională episcopilor singuri,
ci s'o ia în mână cu toții, lucrând
alături cu episcopii pentru înaintea-
rea ei. El cerea așa dér, ca partida
națională să sprijină pe episcopi,
dér să-i și controleze în faptele lor
pretutindenii, unde interesele cele
mari naționale cereau acésta. El era
de convingerea, că cauza noastră na-
țională nu putea fi condusă cu succes
numai de episcopi și de funcționarii
numiți de guvern.

În anii șese-șeci însă guvernul
din Viena se adresase tocmai la
episcopii și Românii, cari ocupau
funcțiuni mai înalte, ca ei să con-
ducă mișcarea națională în Tran-
silvania. Și pe când Românii arde-
leni cerură cu insistență un Congres
național, în care poporul român să-și
manifeste liber dorințele și cererile
sale față cu noua situațiune, guver-
nul din Viena a încuviințat numai
ținerea unei conferențe naționale,
care avea să fiă conchiămată de cei
doi archiepiscopi din Ardeal, adică
după confesiune. De astă-dată s'au
întrunit dér numai un număr dina-
inte fixat de bărbați de capacitate
ai Românilor s'eu „procopsiți“, cum
dicea una dintre circularele archie-
resci. Poporul rămase cu totul la o
parte. Acésta conferență a pus cauza
națională exclusiv în mâna archie-
piscopilor și a „bărbaților permanenți“,
cari li-s'au dat pe lângă d'nsii „până
când națiunea își va câștiga dreptul
s'eu de națiune politică“. Acești băr-
bați erau în cea mai mare parte
funcționarii ai statului.

Conducerea intrase dér tocmai
în vâgășele acelea, de cari voiau s'o
ferescă conducătorii poporului dela
1848, ér poporul rămase pasiv. Cu
acest stat-major au plecat Românii
ardeleni în 1860—65 la luptă cu fa-
langa reunită și reîntărită a adver-
sarilor lor seculari.

Datorim multă recunoștință me-
moriei marilor archiepiscopi din acel
timp, căci au fost conduși de iubi-
rea de neam. Dér ei căutând sprijin
mai mult numai în sus la guvern și
scăpând din vedere, că adevăratul
și singurul lor rașim era numai în
popor, s'au aflat într'o situațiune for-
țată, așa că nu mai puteau să pa-
ralizeze voința și tendințele celor
dela cârmă. Acestora însă, cum ară-
tarăm, i zăcea mai mult la inimă
aristocrațimea unghurică, ce făcuse
causă comună cu revoluționarii, de-
cât „bravii și credincioșii Români“.

De aceea, pe câtă vreme era în
interesul aceluia guvern austriac de
a susține prieteșugul și cu Românii,
a mers bine, ba a succes conducē-
torilor, de a realiza chiar dorința
conferenței naționale din 1861. Prin
legile dietei transilvane din 1863,
Românii au fost recunoscuți ca a
patra națiune politică în Ardeal. Dér
guvernul central din Viena a șovăit
a da toate garanțiile de lipsă pentru
asigurarea acestor drepturi, resol-
vând mai ales în mod definitiv ces-
țiunea controversată de Unguri, ces-
țiunea autonomiei Transilvaniei.

Astfel venind vremuri furtunoșe,
partida națională dela 3 (15) Maiu
1848 nu era nicăiri, nu se ivi pe
teren, poporul nu mai cădea în cum-
până, conlucrarea lui nu se cerea
mai de loc, ér falanga inteligenței
s'eu a bărbaților „procopsiți“, în frunte
cu episcopii, era prea slabă pentru
a puté face cum se cerea o opozi-
țiune înverșunată guvernului și tu-
tutorilor celor, cari amenințau cu nimi-
cirea drepturile noastre naționale.

Așa a urmat catastrofa din t'omna
anului 1865. Uniunea a fost din nou

decretată de dieta feudală din Clușiu,
în care Românii n'au fost represen-
tați ca națiune, și ér un an după
aceea s'a înființat dualismul.

Ce s'a petrecut de atunci, este
mult mai viu în memoria contim-
poranilor și s'a discutat și se dis-
cută mereu în presa dielilor noastre.

Relele urmări ale desastrului
suferit la 1865 și la 1867 le-am re-
simțit și le resimțim tot mai mult
până în momentele de față.

Firul dela 3 (15) Maiu 1848 îl
scăpaserăm de mult din mână, și
de aci a venit și starea de buimă-
celă, în care ne-am aflat mai mult
s'eu mai puțin până pe la începutul
anului 1881. Atunci, îngrijați de si-
tuațiunea noastră și de viitor, scriam
în ajunul memorabilei conferențe na-
ționale dela 1881:

Multe a esperiat poporul român
dela 3 (15) Maiu 1848 încóce, de
când s'a înființat partida națională
română cu misiunea, de a lupta pen-
tru apărarea și asigurarea limbei și
a naționalității noastre. Cele mai
triste esperiențe însă le a făcut el
atunci, când în fața pericolului, a tre-
buit să se convingă, că partida, chiă-
mată să-l apere, nu era pregătită,
era divisată și fără conducere și nu
puté să se prezente pe câmpul de
luptă la locul și la timpul convenit.
Multele neajunsuri ale desvoltării
noștre politice pot să esplice acésta
aparițiune intristătoare, dér nu pot
schimba nimic din adevărul, că decă
la 1865 n'am fost considerați ca fac-
tor politic cu greutate în cumpăna
evenimentelor, cauza principală a fost,
că nune-am putut prezenta înaintea
lumei c'un partid național compact și
tare. Și decă Maghiarii dela 1867
incóce n'au făcut nici o încercare
serioasă de a-se împăca cu noi, a fost
de vină nu numai intoleranța lor,
ci și slăbiciunea organizațiunii noastre
interioare. Ei vedeau, că n'au de a
face c'un partid puternic, ci numai
cu nisece fracțiuni, cari aci purtau
un caracter confesional, aci unul
politic, dér nu stau nici într'o legă-
tură serioasă între sine...

Nu mai este nici un moment
de pierdut! — esclամam la 1881 —
Partida națională trebuie să se ridice
la valórea ce o pretinde gravitatea
timpului. Numai ea p'ote face sfârșit
stării noastre anormale interioare, nu-
mai ea p'ote da vocii poporului nos-
tru cea greutate, de care are lipsă,
ca să fiă audită.

La serbarea de 3 (15) Maiu.

„Tribuna“ din Sibiu de ađi, 29 Aprilie (11
Maiu) a. c. publică o Convocare de urmă-
torul cuprins: „În vederea, că la 3 (15)
Maiu a. c. se implinesce o jumătate de
véc dela mărēta adunare de pe „Câmpul
Libertății“ a Românilor din 1848, în care
s'a proclamat în mod sacru și solemn cre-
deul nostru politic, pe care îl mărturisim
și ađi; și în firma convingere, că răspun-
dem unei dorințe generale, reclamate de
opiniunea publică și sentimentul obștesc al
poporului nostru: convocăm prin acésta,
la Blașiū, pe diua de 3 (15) Maiu 1898 o
adunare publică de popor în scopul de a ce-
lebra în mod festiv memoria acestei epo-

cale adunării a părinților și străbunilor noștri". — Convocarea e provădită cu peste o sută de subscrieri în frunte cu cei-ce au iscolit apelul pe care l'am publicat în numărul nostru de ieri.

Delegațiunile.

La 9 Mai n. c. s'au constituit cele două delegațiuni, austriacă și ungară. Delegația austriacă și-a ținut ședința de constituire în palatul său din strada Academiei, delegația ungară în edificiul camerei magnaților. Intre membri delegațiunilor s'a împărțit preliminarul bugetului comun pe 1899, care sporesce éráși în mod însemnat sarcinile popoarelor monarhiei, anume cu 37 milioane.

Delegația austriacă s'a intrunit la 4 ore d. a. Din partea guvernului comun erau de față miniștrii Goluchowski (esterne), Krieghammer (răsboi), Kallay (finanțe), Spann (admiral).

Ședința delegației a deschis-o Helfert prin o scurtă vorbire. Indată după deschidere a luat cuvântul Kienemann, în numele partidei populare. El făcu declarația, că situația interioară a Austriei și raportul dintre cele două state dualiste sunt atât de sguđuite și întunecoase, încât lipsesc ori-ce basă pentru rezolvarea pe cale parlamentară a bugetului comun. Partida lui numai condiționat ia dără parte în consultările delegațiunii. Condiția această este, că din atitudinea ei nu se pöte trage nici o consecență privitor la desbaterile pactului, eventual la cestiunile de drept public.

La această declarația se alătură și Dr. Pergelt în numele partidei germane progresiste, și Axmann în numele creștinilor-sociali.

Președinte a fost ales cavalerul Javorski, care ocupând fotoliul presidial a ăis, că exposeul, ce-l va face ministrul de esterne, este de o deosebită importanță. Javorski a dat espresiune speranței, că delegația, având în vedere situația actuală, va primi bugetul comun și plusul de cheltuieli ce se cer pentru întărirea armatei și marinei austro-ungare. În fine aminti despre jubileul domniei împăratului cerând autorizare, ca la primirea de ađi, Miercuri, să exprime domnitorului omagiile delegațiunii.

Delegația ungară s'a deschis în aceeași ăi d. a. Președinte a fost ales Coloman Szell. În vorbirea sa de deschidere Szell a accentuat caracterul pacinic al politiceii monarhiei, politice, ce ăintesc la susținerea de bune raporturi cu tóte puterile și care se bazează pe tripla alianță. În urma înarmărilor continue, tóte statele Europei iau asupra lor sarcini din ce în ce mai mari. Nici Austro-Ungaria nu se pöte subtrage dela urmările acestei situațiuni regretabile. Trebuie dăr să supörte tóte sarcinile, ori cât de grele ar fi, cari ăintesc la perfecționarea mijlócelor de apărare și întărire a țării.

Bugetul comun face 164,378.382 fl., din cari 147,324.488 fl. se vin pentru cheltuielile ordinare, ér 17,053,894 pentru cele extra-ordinare. Ministeriul comun de răsboi cere un credit suplementar de 30 milioane fl., din care o parte mai însemnată se va întrebuința pentru marină.

Alegerile din Franția. Se anunță din Paris, că în 538 cercuri electorale s'au făcut deja alegerile pentru cameră. Au fost aleși 73 republicani, 70 radicali, 39 radicali socialiști, 24 socialiști, 26 raliați și 36 reacționari. Sunt 170 balatage. Printre cei aleși se află Méline, Barthou, Turrel și Boucher. Jaurés a căđut și căderea lui a provocat demonstrații vii la Carmaux. După primele rezultate reiese, că compunerea noiei camere franceze nu se va deosebi mult de cea de mai înainte. Franția pare a intra deci pe-o cale statornică în politică și regimul republican pare a fi prins acolo rădăcini foarte adânci.

"Cuceriri" ale Ligei maghiare?

Foile unguresci spun minuni despre "cuceririle", ce ăic le face printre naționalitățile nemaghiare Liga ungară ("Országos Nemzeti Szövetség"). Așa de exemplu "Egyetértés" într'un raport al său arată, că Dumineca trecută s'au constituit de-odată trei filiale ale Ligei unguresci și încă tóte trei printre Români, anume una în Baia de Criș, alta în Brad, ér a treia în Cristior ("Kristyor-Bráz"). La serbările de constituire a luat parte și o deputațiune a Ligei centrale din Budapesta, în frunte cu președintele Herczegh Mihaly, faimosul rector universitar. Despre primirea acestei deputațiuni și despre decursul serbărilor, raportul lui "Egyetértés" spune adevărate năsdărăvării.

Deputațiunea, ăice raportul ungar, a sosit la gara din Halmagiu (Nagy-Halmagy), însoțită de vre-o 40 membri ai filialei din Arad a Ligei unguresci. Aici la gară au fost întâmpinați între bubuituri de tunuri de "deputațiunea a opt comune romănesci", fiind de față un public de peste 1000 persoane, reprezentând populațiunea din comune "fără deosebire de naționalitate". Când s'au dat jos din tren, óspeții au fost salutați cu "nesfirșite" strigări de "szetrezaszká" din partea mulțimei, în numele căreia Dr. Lengyel Sándor a salutată pe óspeți printr'o patriotică vorbire, la care a răspuns rectorul Herczegh. De aci și-au continuat calea spre Baia de Criș, unde li-s'a făcut, după spusele raportului ungar, o primire ne mai pomenită. La gară, care era decorată cu stindarde unguresci, "înafără de inteligență, care era reprezentată prin bărbați și femei fără deosebire de religie și naționalitate, mai erau de față peste două mii de țărani români", cari îi însoțiră până în oraș. Aici s'a constituit, în scóla comunală, noua filială a Ligei, fiind ales

președinte al ei inginerul Kovordányi János. După adunarea de constituire a urmat un banchet de peste 250 tacámuri, la care "s'au ăinut mai multe toaste patriotice în limba maghiară și română".

La 4 ore d. a. óspeții au plecat la Brad, unde au fost întâmpinați de "peste 4000 de ómeni, mai cu semă români și germani", cari pe noii sosiți îi salutară cu "eljen-uri și szetrezaszká". La adunarea de constituire directorul societății miniere germane din "Braz" a ăinut o vorbire "fórté însuflețită" în limba germană, ér "vorbirea română în numele tinerimei patriotice române a ăinut'o funcționarul din Bupa-pesta Vaszy György, producând viu efect". A mai vorbit între alții și încă "cu mare efect" profesorul Fényes Bela despre "poporul român"; apoi Nemet Bela a ăinut o vorbire în limba germană etc.

După constituirea celor trei filiale, o parte din óspeți au vizitat "goronul cel de 400 de ani, ce se află lângă calea ferată și în a căruia bortă a stat ascuns cu sêptemănilé (sic!) renumitul conducător al țărănilor Horea cu doi soți ai săi, Cloșca și Crișanu, cari sub acest goron și-au ăinut ședințele lor revoluționare când au măcelărit pe neîndurații domni dela Zarand. Sub acest arbore, care încă și acum e în putere, se află ridicat monumentul dela mormântul lui Avram Iancu, regele munților. Lângă acest goron istoric de 400 de ani s'a clădit înainte cu doi ani noua și marea biserică a Românilor, care e fórté frumoasă și rar îi află päreche în acest ăinut".

De încheiere mai adauge raportorul lui "Egyetértés", că s'era s'a dat în sala gării o petrecere cu joc, la care de-ase-menea au luat parte și Români.

Am reprodus pentru curiositate acest raport misterios al fóiei unguresci. Nu ne îndoim, că cele spuse cu privire la Români sunt nisce esagerări tendențioase. Se pöte, nu-i vorbă, ca vre-un lingștor de blide a la Vaszy György să fi ăinut vorbire în numele "tinerimei române patriotice", dăr nu credem, că se află în părțile Bradului atăția renegați, căți s'ar päre din raportul fóiei unguresci. Vor fi fost pöte și aici câți-va funcționari doritori de reclam, cari au fost puși înadins să compromită pe Români și să seducă poporul spre a eși întru întimpinarea maghiarisatorilor pe la gări. Dăr ori-cum ar fi fost, raporturile foilor unguresci presentă pe preoții și conducătorii români din acele părți într'o lumină fórté urită, ca și cum ei și-ar fi lăsat turma în ghiarele lupilor. De aceea ar fi de dorit, în interesul propriei reputațiuni, ca Români din acele părți să grăbescă a lámuri opiniunea publică română asupra celor întemplate și să reducă "cuceririle", cu cari se laudă foile unguresci, la adevărata lor valóre.

Răsboiul ispano-american.

Lupta pentru Filipine.

Americanii vor cu ori-ce preț să pună mâna pe insulele Filipine. Dela început ei și-au pus tóte silințele, să înfrângă aici pe Spaniolii și admiralului Dewey i-a succes în mare parte a rezolva această problemă. După lupta dela Cavite și Manilla, Dewey a și făcut propunerea, ca să se predea și autoritățile spaniole să funcționeze sub stindardele americane în tot decursul răsboiului.

Cu tóte că guvernatorul spaniol a comunicat guvernului din Madrid, că nu pöte să opună o rezistență efectivă, totuși guvernul a luat dispoziții să apere insulele. Spre scopul acesta el a și dat ordin esca-drei spaniole în rezervă din Cadix, să plece spre Filipine, ca să libereze Manilla de sub blocada americană.

Americanii și Cuba.

O scire telegrafică din Tampa anunță, că Americanii sunt fórté mult îngrijați de anutimpul ploios, ce s'a început acum în Cuba și pe care ómenii neobișnuți cu clima insulei nu-l pot suporta. Din cauza această ei au hotărit, ca lupta contra Spaniolilor să n'ó începă încă, ci să cedeze resculațiilor tóte operațiunile belice. Ei vor debarca pe țerm în număr de 5000 de resculați. Armata această va ocupa un port mai mic, prin care Americanii le vor pune la dispoziție arme și muniție. Maximo Gomez, căpetenia resculațiilor, crede, că pe calea această își va forma o trupă numărósă, cu care va puté străbate până la Havanna. Comitetul revoluționar din Cuba dispune de un capital de 70 milioane.

Din Chichamanga se anunță, că 40,000 voluntari vor fi mobilizați și trimiși la Cuba.

Intervenirea puterilor.

Din Londra se telegrafază, că guvernul frances a adresat cabinetului engles și altor cabinete întrebarea, că ce atitudine să ia singuraticile guverne în cazul unei interveniri în conflictul ispano-american.

Lui "Temps" din Paris i-se comunică din Londra, că corespondentul vienes al lui "Daily Mail" a raportat numite foi, că regina regentă Cristina a adresat o scrisóre împăratului Francisc Iosif rugându-l să facă pași la puteri în interesul Spaniei. În urma această contele Goluchowski a și adresat — se ăice — o notă tuturor puterilor.

Agitațiile din Spania.

O scire telegrafică din Madrid spune, că spiritele în Spania nu s'au liniștit încă. La agitația lor contribuie acum urcarea în mod fabulos a prețurilor pentru victualii. În orașele Palma, Alicante și Guante s'a proclamat starea de asediu. În Linares a fost o ciocnire sângerósă între miliția și popor, căđând morți 12, răniți 50 persoane.

Privitor la crisa ministerială "Agenția

FOILETONUL "GAZ. TRANS."

Scrisori din Italia.

Nenumitei prietino.

IV.

Intăia eră de fum.

St. Gotthard, Milano, Genova. Riviera, Monte-Carlo, Nizza —

(Urmare.)

Milanul îl cunosc. E un oraș ca tóte orașele mari de ađi, cu tramvaie și lumină electrică, cu case cu 5 etaje și fără mult stil, și cu viața lunei agitate dela sfârșitul vécului nostru. De n'ar fi trotuarele așa de rele, de n'ar lipsi cuierele și chibritele prin tóte cafenelele, de n'ai mai ađi câte-o serenadă sub vre-o casă cu balcon, de n'ar fi stelnițe în tóte otelurile, ghiđi pe tóte piețele și bisericii în tóte stradele, ai uita, că ești în Italia.

Nu mai domul, sublimul dom, mai stă ca o relicvie mărșă din alte vremi.... dăr

indată lângă el e galeria lui Vittorio Emanuele, acest centru al vieții sgomotóse de oraș modern, cu magazinele-i pompóse și cu trecătorii cei grăbiți.

Să te ferescă Dumneđu să treci sara pe la șese prin galerie. Acesta e timpul când se împart gazetele. "Il corriere dela sera", "La Tribuna", "Secolo", "Il diritto", "La Reforma", "La perseveranza", "Gazzetta d'Italia", "Don Chisciotte" își sbiară la urechi cu "r" de sîrșăitoare vëndătorii de jurnale — giornalisti. E un sgomot turbat. Care de care cercă să strige mai tare, ca vocea lui să fie ađită, fiă-care se întórcé răgușit acasă, pentru-ca în ăina următóre să strige éráși până la răgușelă, toți te imbrăncesc, te calcă pe picioare și în loc de "pardon" îți sbirnaie la ureche câte-un "corrierre dela serrra!" Dăr imbrăncelile și loviturile cele mai multe le primesci dela fratelli tēi din Italia, cari citesc gazetele fugând încóce și încolo prin galerie.

E și în țera Romănescă mare setea de jurnale, dăr nici nu se pöte asemăna

cu cea din Italia. Aici te urmăresc "jurnaliștii" prin cafenele, prin tramvaie, până și într'o biserică din Roma am véđut vëndându-se gazete. Pe la 9 s'era ese o ediție nouă și — ceea-ce numai în Italia se pöte — îndată ce se lasă cortina după vre un act, năvălesc vëndătorii de jurnale în teatru și toți, bărbați și femei, simțind mirosul de tipar próspăt, își cumpără fóia. Apoi teatru să fie din partea lor! Până nu au isprăvit cu cetitul, nimeni nu ridică ochii de pe șire pe scenă, unde adese-ori se jócă câte-un act întreg "fără scirea și voința" lor. Și de-ar ceti numai ei și să te lase batăr pe tine să asculti! Dăr întorc foile ca la ei acasă, și vecini, ce nu s'au mai véđut în viața lor, încep să facă politică.

Am luat odată și eu o ast-fel de gazetă în mână. Puțină politică de partid în articolul de fond, un roman sensațional în foileton și încolo numai sciri sensaționale. "Anunțăm cu durere, că fata pe care a călcăt'o un tramvai pe Via Cavour acum două luni, și despre care am anunțat la timpul său, precum onorații cetitori își vor

aduce aminte, și-a dat nobilul suflet în..... casa Nr. 25 din Via Monte Napoleone, ađi nópte după o lungă agonie. Cetitorii cred, că ne vor fi mulțumitori, că și de astădată, ca tot-déuna, îi ăinem în curent cu sfârșitul nefericitei fetițe" (Traducere verbală). Și așa mai departe... ia "Universul" din Bucuresci și vei sci cum sunt gazetele din Italia.

Er Italianii cetesc cu mic cu mare aste sciri și sunt mulțumitori redactorilor, cari în fiă-care număr au sciut afla despre vre-o "crimă?" sau vre-un "mister", sau despre vre-un "spëndurat enigmatic".

Sunt mai bine de 300 de ani, de când Venețienii, cari pe atunci purtau răsboi cu Turcii, începură să aducă sciri ăilnice despre noutățile de pe câmpul de luptă. Aceste baletine oficióse, numite "notizie", se citeau în piața celor ce plăteau câte-o "gazzetta" (monedă venețiană). Din Veneția s'a răspândit apoi gazetăria peste lumea întregă, dăr nicăiri nu e ea atât de "turbată" ca în patria ei, în Italia.

Să-ți povestesc un mic epizod.

Fabra" comunică, că ea încă n'a isbucnit formal. Președintele Senatului însă a propus reginei să reorganizeze cabinetul.

Manifestul lui Don Carlos.

Din Bruzella se anunță, că Don Carlos a adresat marchisului Cevalba în Madrid un manifest, în care provăcă pe Carliștii, cari au luat parte la turburările socialiste din urmă, să iese din partid. Don Carlos crede, că căderea dinastiei e neîndoișdă, e de părere însă, că turburările de față nu pot decât să influințeze păgubitor asupra țării, mânănd apa pe mōra socialiștilor.

SCRILE ȚILEI.

— 29 Aprilie v.

Serbările dela 3 Maiu. Sub acest titlu cetim în „Drapelul“ din Bucuresci: Serbările naționale dela 3 Maiu promis a fi în totă țera grandioase. În Capitală organizații spun, că vor întrece ori-ce manifestațiune națională de până acum. În dimineața zilei de 3 Maiu se va celebra un parastas pentru odihna sufletelor celor căduți morți ca eroi în anul 1848 pe câmpiile transilvane, er după amedzi va avē loc o mare intrunire națională care va porni apoi corporativ cu drapele, cu banniere și musici pe calea Victoriei la șosea, unde se vor pronunța ultimele cuvēntări în amintirea evenimentelor sērbătorite. La această manifestațiune monstră vor lua parte membrii ligei în frunte cu comitetul central, tinerimea universitară, un mare număr de societăți cu drapelele lor, cu un cuvēnt tōte elementele cari doresc din suflet reînvierea mișcării naționale. Cu prilejul sērbătorilor dela 3 Maiu va apărea, pe cât aflăm, în Capitală un mare dijar de ocașiă, care va purta titlul „Câmpul Libertății“ și va fi în întregime consacrat evenimentelor de acum cinci-deci de ani. Dijarul va cuprinde mai multe articele scrise de domni V. A. Urechia, Mihai Vlădescu, Barbu Delavrancea, Ionel Grădișteanu, Dimitrie Onciul, Ionescu Gion, Ovidiu Denșușan etc. Inafară de aceste articole acest dijar va mai publica biografiile bărbaților mai însemnați cari au condus marea mișcare națională de atunci. O mulțime de ilustrațiuni vor servi a reînprospēta în memoria cetitorilor amintirea bărbaților și scenele mai mărcante din acel celebru an.

Un nou proces de pressă contra unui dijar sāsesc. „Magyar Polgār“ din Clușiu aduce scirea, că tribunalul r. din Tērgu-Mureșului, la cererea procurorului de-acolo, a intentat proces de pressă contra dijarului „Kronstädter Zeitung“, organul Sașilor „verđi“ din Brașov, pentru „calumnia și vātēmare de onore“. Articolul incriminat a apărut în numărul dela 16 Martie n. c. ca articol prim și este intitulat „Eine Feier des 15 März in Kronstadt“. Articolul a fost scris din incidentul cunoscutelor scandaluri dela 15 Martie, cari au provocat și intevenirea miliției. Ceea ce a îndemnat pe procuror

sē cēră intentarea procesului este, că Ungurii au fost numiți vagabunđi și plebe, er fișpanul a fost acusat, că a încurajat pe vagabunđi la comiterea scandalurilor și în articolul incriminat s'a dat tot-odată espreșiune mirărei, că poliția n'a arestat imediat pe fișpan. — Aducēnd această scire, „Magyar Polgār“ arată cea mai mare ură față de Sașii „verđi“ din Brașov și caută a prepara de timpuriu opinia juraților din Clușiu.

Pelagra în Ardeal. Din Clușiu se anunță, că în comitatul Coșocnei bāntue bōla așa numita pelagra. Fisicul comitatului a luat mēsuri, ca primejdiōsa bōlă să nu se estindă. În spitalele din Clușiu zac mai mulți ōmeni atinși de această bōlă.

Noua urcare a prețurilor cerealelor. Din New-York sosese scirea, că prețul unui bushel de grāu (30 de chilograme) s'a urcat cu 25 de cenți, adecă cu 1 franc și 25 de bani, ceea ce însemnă o urcare de aprōpe 4 lei la suta de chilograme. În același timp porumbul e fōrte căutat în Austro-Ungaria, unde România a esportat deja 12 mii de vagōne. Cererea persistă, cu prețuri ridicate. Dēcă nu se iau mēsuri din vreme ne amenință o fōmete generală, dice „Drapelul“.

Pārechea moștenitōre romānă împreună cu micii principii Carol și Elisabeta se reintōrce în Bucuresci în ziua de 16 Maiu. Principii moștenitori vor sosi în gara de Nord la ōrele 11 și 45 dimineața. La gară vor fi primiți de MM. LL. Regele și Regina, de ministri etc.

Omagiul Croaților. Din Sisec se scire, că țilele trecute s'a ținut acolo o adunare de popor în care s'a hotărīt, ca din incidentul jubileului de cinci-deci de ani ai domniei monarhului, muncitorii, industriașii și economii croați să-i trimită o adresă de omagiu.

Executarea atentatorilor greci. La 9 Maiu n. a fost executat în fortul Palamidi cunoscutii atentatori Karduzi și Georgio, cari au voit să rēpună viața regelui grecesc George.

Excursiune la Constantinopol. Cu privire la excursiunea deja anunțată, ce se va face la Rosaliile gregoriane la Constantinopol, ni-se comunică, că la cererea d-lui vice-șpan Fried. Jeckel, făcută la rugarea arangerilor excursiunei, consulatul general ces. și reg. austro-ungar din Bucuresci a asigurat participanților la călătoria de plăcere la Constantinopol, că consulatul general va da societăților și persōnelor provēdute cu certificate de călătoria dela vice-șpan paspōrte pe timp de-o lună pentru călătoria la Constantinopol și retour, plățind taxa de 2 fl. 10 cr. în aur de societate sēu de persōnă.

Weigand și propaganda bulgară.

Dăm loc aici, după traducerea „Tel. Rom.“, unui articol, ce a apărut de curēnd în „Hamburger Nachrichten“, organul principelui Bismark, în care Dr. Weigand este apretiat din incidentul aparițiunei broșurei sale intitulate „Aspirațiunile naționale ale popōrelor din Balcani“. Țtă ce scire numita fōiă:

Pe când atențiunea publică este atrasă de devoltările și complicațiunile din America și Asia-ostică, nu lipsesc nici din Orient semnele timpurilor grele. În Albania, în Macedonia, în Serbia și Muntenegru, ba chiar și în Grecia încă ferbe pretutindenți și e întrebare cât timp se va mai pute ține oprimată această ferbere. E de mult, de când Peninsula-balcanică e pământul cutremurilor politice, er dēcă cumva cestia naționalităților se va pune acolo în curēnd din nou pe tapet, e cert, că unitatea puterilor mari va fi pusă la probă grea. Multe s'au greșit în tractarea cestiunei crețense, er faptul, că Grecia cu totă înfrāngerea ei a scăpat atât de ieftin și Turcia pe de altă parte, din motive cunoscute, a abdis de fructele victoriei sale, — a îndemnat și mai mult celelalte state din Balcani a-și cerca norocul față cu Turcia. Ce fel de intențiuni nutresc aceste state în taină, și în deosebii Bulgaria, Turcia pare a le cunoșce, căci față de Bulgaria a luat mēsuri necesare. Astfel situația această sēmēnă cu timpul de inaintea rēșboiului greco-turc. În fața acestei situațiuni este pōte la locul sēu a ne ocupa de cestiunea: ce îndreptățire au aspirațiunile naționale ale popōrelor balcanice?

În timpul din urmă d-nul profesor Dr. Weigand, linguist, și-a ridicat vocea pentru preponderanța Bulgarilor în Macedonia și Tracia (veđi broșura: „Die nationalen Bestrebungen der Balkanvölker“. Leipzig 1898), polemizând în deosebii cu Sērbii Novakovitz și Gopsevitz, cari susțin că Macedonia (cu esceptia părților de nord) e locuită de Sērbii. Weigand nu admite nici măcar, că în Macedonia locuiesc Sērbii și Bulgari împreună. Gopsevitz e pentru Weigand natural „svindler“ și un bărbat mort științifice. Tot Weigand e necăjit pe jurnalistica germană pentru-că a lăsat și pe Sērbii să se pronunțe, căci — dice el „în știință e deja de mult rezolvită cestiunea, că Macedonia și Tracia fi-vor sērbe sēu bulgare“. Uită însă d-l profesor când face atari afirmațiuni, că în felul acesta știința a rezolvit multe, cari însă ulterior s'au dovedit de erori. Afară de această învățații se confundă adese-ori pe sine cu știința și esistă multe exemple, cari arată unde pōte ajunge omul prin cercetări unilaterale. Astfel Weigand, ca linguist, susține, că limba decide asupra naționalității. Asta însemnă a uita, că esistă multe națiuni, cari vorbesc o limbă, care e străină de originea lor. Astfel Germanii din Tirolia de sud vorbesc italianesce, dēr nu sunt Italiani, cei din Elveția vorbesc franțuzesce, dēr nu sunt Francezi. Dēcă în Macedonia se vorbesc mai mult bulgăresce, sēu mai mult sērbesce, nu hotărăsce încă nimic. Cine nu voiesce să judece unilateral în cestia naționalităților, trebuie să considere și originea și istoria acestei populațiuni, în cazul acesta special trebuie să se aibă în vedere faptul mult cumpănitor, peste care d-l Weigand a trecut în tăcere la ordinea țilei, că în cea mai

mare parte a Macedoniei dānuiesc (cu totă propaganda cea aprigă ce o fac Bulgarii cheltuind sume enorme de bani, față de care propaganda Sērbilor e disparentă) și astăzi încă credințe și moravuri și se cāntă poesii populare, cari sunt originare sērbesce.

D-l Weigand afirmă, că e „absolut indiferent ce părere au istoricii, ajunge ca Macedonia să fiă declarată de bulgară din partea călătorilor și a linguștilor, căci numai împrejurarea aceea împōrtă, cum a fost Macedonia și nu cum este“.

Acastă afirmație mirōsă tare a propagandă bulgară, care de un timp încōce a făcut tot posibilul ca cu ajutorul școlei și a preoțimei să cāștige populațiunea din Macedonia pentru naționalitatea bulgară, în speranță, că pe urmă această populațiune cu prilegiul unui eventual rēșboi bulgaro-turc, nu va mai rămānē liniștită ca la rēșboiul greco-turc.

Cu drept cuvēnt dēcă vād Turcii în Bulgaria pe cei mai periculoși dușmani.

Nu ni-se pare tocmai potrivit, că de pe catedra unei universități germane se încuragiază și se sprijinesc tendențele unui popor străin, cari stau în cea mai strictă contradicere cu politica esternă a Germaniei. Acesta tradēză lipsă de tact. Și afară de asta numai o presentare absolut tendențioasă a aspirațiunilor bulgare pentru Macedonia pōte să aplice aici principiul de naționalitate. În contra acestei tendențiosități ne îndreptăm espunerile. Până ce Bulgaria privesce la Macedonia ca la o țēră esclusiv bulgară, cestiunea macedonēnă va constitui o continuă primejdie pentru pacea europeană. Cu atât mai mult ar fi de lipsă, ca profesorii germani să nu facă propagandă pentru pretențiunile Bulgarilor.

Pe de altă parte e departe de noi a apăra aspirațiunile Sērbilor. Din potrivă. Calitățile Sērbilor, de cari sunt conduși la ei acasă, ne dau voie a crede, că nu sunt chemați a guverna Macedonia. Sērbul e ca Polonul. După părerea unui bărbat de stat „națiunea sērbescă trebuie învățată mai întâiu la muncă și la disciplină, dēr Sērbul nu voiesce și nu pōte munci, pe când fiăcare ar dori să pōtă porunci, er mai bucuros ar fi deadreptul ministru“. Inșe nici Bulgarii, cu tōte că sunt un popor mai sirguincios, nu au ajuns la maturitatea de-a stăpāni Macedonia. Se scie dōr, că în țera lor proprie au dovedit o nematuritate îngrijitōre. Acesta precum și unele defecte morale pe terenul politice ne fac să credem, că o Bulgaria mărită prin Macedonia ar fi în tōte privințele Bulgaria cea veche.

Er istoria acestei Bulgarii e scrisă cu sânge. Peninsula-balcanică a fost totdeuna un câmp de rēșboi pentru Sērbii, Bulgari și Greci, er o mare parte a Europei a trebuit să simțā efectul acestui rēșboi.

Aceste motive, aceste esperiențe istorice și apariții ale prezentului, au impus diplomației europene drept datorință, a ține în frēu atāt pe Bulgari, cât și pe Sērbii.

Cum stau astăzi lucrurile, dominațiunea turcescă, ori cât 'i s'ar putē imputa, este astăzi relativ cea mai bună și menținerea ei zace în interesul Europei, la acesta tiradele acelor profesori, cari cugetă politicesce, nu pot schimba nimic.

ULTIME SCRIRI.

Milan, 11 Maiu. Aici mișcarea revoluționară a fost dinainte pregătită. S'au ridicat de-odată 17 bariade. Tōte trenurile au fost oprite și jăfuite; sērmele telegrafice rupte. Pentru dērimarea baricadelor s'au întrebunțat tunuri. Din Bologna și Pavia au sosit studenții înarmați, dintre cari 21 au fost omoriți, er ceilalți alungați. Din mănăstirea Capușinilor călugării au pușcat asupra miliției. Numai priu dērimarea zidurilor a succes miliției să intre în mănăstire; 28 călugări ascunși acolo au fost arestați.

În Turin au încercat să dea foc espoziției. Regele a amānat re întōrcerea la Roma din causă, că ministrul de interne nu pōte primi rēspunderea pentru siguranța trenului regal.

Intrēga mișcare, care înainte avea caracter socialist, a luat un caracter revoluționar republican.

Se anunțase în teatrul liric („Scala“ era erăși bancrotă) „La Bohème de Leoncavallo. Imi iau bilet și plec să aud opera. Ouvertura se cāntă, începe scena I, când de-odată se lasă cortina. Sgomot mare în public. Regisorul apare la rampă și citește un decret al poliției, în care se anunță, că e interdis ori-ce spectacol în acea sēră, so-sind chiar din Roma scirea telegrafică despre omorirea în duel a lui Felice Cavallotti.

Puțin îi pāsă publicului de teatru, când aud și despre această scire senzațională, dēr eu, care habar n'aveam de Cavallotti, am rămas fără operă și fără banii de intrare. De-ași fi rămas însă cu atātă! Dēr abia părăsii teatrul, când o drōie de jurnalisti se repediră la mine, sbierându-mi în urechi: „Supplimento al Secolo!“ „Felice Cavallotti“ sēu „La tragica fine di Cavallotti!“ Multă vreme nu putui adormi de sgomotul de pe strade, er în vis mē urmări până dimineața același cuvēnt: „Cavallotti“, sbierat de sute de voci răgușite însă de cu sēră de vēndărea a două

ediții de gazete.

Se și potrivește de minune limba această „staccato“ italiană pentru de a striga pe strade. Geminarea consonantelor dupe își pētrunde până în ōse.

Mare minune dēcă nu ne-om pomeni māne-poimāne în vre-o operă de Leoncavallo, Puccini sēu Buongiorno cu vre-o „scenă populară“ de vēndători de gazete. Strigătele lor atāt de diverse ar da o scenă realistă non plus ultra. Era un jurnalist în Napoli, care vindea „Roma“. Atāt de convingētor de simplu sciea el spune „Roma, Roma!“ încāt dēcă l'ar audī unul din compoziții „amintiți, prorocia mea de bună sēmă s'ar împlini cât de curēnd.

Sē mē erți, buna mea prietină, că te-am plictisit scriindu-ți atātă despre gazetăria din Italia. Dēcă n'ași fi făcut'or ar fi trebuit însă să retac una din principalele trāsuri caracteristice ale vieții italiene. Māngăie-te însă cu aceea, că pe mine m'au plictisit cu mult mai mult aceste jurnale italienesce.

De-ai sci cum ploua când eram eu în Milano și cât mē bucurasem să vād domul luminat de lună, „o minune de po-vești“, cum îl numesce Baedeker, nu te-ai mira, că altele nu aflū sē-ți spun despre acest oraș. Domul e însă frumos și pe plōie și despre el și despre bisericile de aici am să amintesc mai pe larg într'altă scrisōre.

Er fără de acestea ce e Milanul?

În partea nord-vestică a orașului e un arc de triumf. Pe acolo a intrat la începutul astui veac acela, pe care Canova la săpat în marmoră ca imperator roman. Și Napoleon a adus cu sine în Milano secolul nostru.

Aprōpe de arc e amfiteatrul lui Napoleon zidit după modelul celor vechi, dēr câtă ironie!

Ași se fac în arena lui întreceri de bicicliști!

(Va urma.)

Cărți de cetit.

Dela **Tipografia A. Mureșianu** din Brașov se pot procura următoarele cărți. Pentru ușurarea cheltuelilor mai bine este a se procura de odată cu reînnoirea abonamentelor la „Gazeta Transilvaniei“, ori a procura mai multe cărți de odată:

Felicitarî în poezii și prosă la anul nou, ziua născerei și ziua numelui, cărți diferite rudenii, preoți, învățători și binefăcători, precum și vorbiri la diferite ocazii școlastice, de *George Simu*. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.).

Prietenul Săteanului Român, sfătuirii în formă de dialog, scrise de *Ioan Pop Rețeganul*. Este o carte plină de învățături foarte folositoare pentru popor. În ea se vorbește despre măestrii și învățatură, despre cultivarea pomilor, despre limbă și lege, despre procese, împrumuturi, beția, lux, lenă, despre pomărit și stupărit, vinul de pome, cum se îmbogățesc Jidanii, cum lucră țeranii pământul în alte țări. La urmă se mai află și o mulțime de poezii din cele mai plăcute pentru popor, scrise de cei mai aleși poeți români. Prețul 30 cr. (trimis prin postă 35 cr.).

Merinde dela școlă seu învățături pentru popor, de *Dr. Georgiu Popa*. Este o carte mare și foarte ieftină în asemănare cu mărimea ei, dăr și mai ieftină în asemănare cu învățăturile mar și multe, ce se cuprind în ea. Prețul 60 cr. (trimis prin postă 70 cr.).

Opșaguri, cât cioplite, cât pilită și la lume împărțite, de *I. Pop Rețeganul*. Sunt vre-o 60 de poezii glumețe. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.).

Cuvântări bisericesti pe sărbătorile de peste an, scrise tot de d-l canonic *Ioan Pavin*. Pe lângă predică, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început) prin postă 1 fl. 60 cr.

Predice pentru Duminicile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *Vasiliu Christe*. Conține predică dela Duminica XI după Rosalii până la Duminica Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.).

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**.
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**.

Cursul la bursa din Viena.
Din 10 Mai 1898.

Renta ung. de aur 4%	120.85
Renta de corone ung. 4%	99.25
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de c. st. l. emis.	120.25
Bonuri rurale ungare 4%	97.25
Bonuri rurale croate-slavone	97.75
Impr. ung. cu premii	160.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.25
Renta de argint austr.	102.05
Renta de hârtie austr.	101.75
Renta de aur austr.	121.15
Losuri din 1860.	143.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	914.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	386.25
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	358.75
Napoleoniori	9.55
Mărci imperiale germane	58.85
London vista.	120.80
Paris vista	47.67 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.90
Note italiene.	44.50

Cursul pieței Brașov.
Din 11 Mai 1898.

Banconota rom. Camp.	9.52	Vënd.	9.55
Argint român. Camp.	9.47	Vënd.	9.50
Napoleoniori. Camp.	9.55	Vënd.	5.57
Galbeni. Camp.	5.65	Vënd.	5.70
Ruble Rusesci Camp.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Camp.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Camp.	10.70	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	101	Vënd.	102.—

Nr. 7298—1898.

PUBLICAȚIUNE!

Marți în 17 Mai a. c. înainte de prânz la 10 ore **se va da pentru ani 1898, 1899, 1900 pe cale de licitațiune în arândă livadia orașenească** în estindere de 15 jugăre ca-tăstrale aflătoare pe hotarul Feldiorei sub Nr. top.: 1201 și 1202. Nr. top. de comasațiune 1314 și 1315 din cărțile funduare feldiorene.

Reflectanți se invită, ca să-și ascernă la oficiul orașenesesc economic cel mult până la 10 ore înainte de prânz a amintitei zile ofertele scripturistice timbrate închise și provădute cu un vadiu de 10% din arândă anuală oferată și anume seu în parale gata seu hârti de preț. Condițiunile de arândă se pot examina în decursul ărilor de birou la acelaș oficiu. Fiă-care oferent este dator, ca înainte de începere licitațiunii verbale, să depună comisiunii de licitațiune un vadiu de 10% din preț de strigare.

Ofertele scripturistice, cari se deschid după încheierea licitațiunii verbale, au să contină declarațiunea, că oferentului sunt cunoscute condițiunile de arândă și că se supune lor. Tot deodată de a se aminti în ofert în țifre și litere arândă oferată.

Brașov, 3 Mai 1898.

1—1. **Magistratul orașenesesc.**

Nr. 1763—1898.

Publicațiune!

Se interdice biciclarea pe toate promenările și drumurile pedestre, mai departe sub bucium (legătura între tângul grăului și prundul rozelor), în strada măcelarilor, strada costița de sus și de jos, valea lată, ulicioara sfărei, strada nouă a spitalului și după zidurile de jos.

Contravențiunea acestei dispozițiuni se pedepsește, în sensul §. 27 al statului penal orașenesesc, cu o pedepsă dela 1—40 corone seu cu închisore corăspundătoare.

Fiă-care biciclu trebuie să fiă provădit cu un număr, care se poate procura dela subscrisul oficiu cu 40 cr.

Numerile aceste se dau însă numai atunci, când biciclistul a documentat mai întâiu prin o cursă de probă, cum că poate conduce biciclu perfect. Astfel de probe se țin totdeuna în fiăcare Mercuri și Sâmbătă după amădi dela 3—4 ore în prezența unui expert și a unui funcționar din partea acestui oficiu.

Brașov, 20 Aprilie 1898.

252,1—3. **Căpitănatul orașenesesc.**

Nr. 2698—1898.

Publicațiune!

Pentru stabilirea contribuției după următoarele venite pe anul 1898.

După §§. 16 și 18 art. de lege XLIV din anul 1883 se aduce la cunoscința publică, că On. Direcția de finanțe r. u. din loc a trimis catalogurile la oficiul de dare orașenesesc pentru stabilirea dărei, și anume:

1) Catalogul repartisărei dărei de pământ, care conține pe toți proprietarii de pământ.

2) Catalogul pentru darea după chiria caselor și împărțirea lor după categorii.

3) Catalogul dărei după câștig clasa I și II, conținând stabilirea dărei meseriașilor, cari lucrează fără calfe; a calfelor de meseriași, diurniști, servitorii etc. cum și a proprietarilor de case și capitaliști din clasa II.

4) Catalogul contribuției după venit clasa IV, conținând pe toți

aceia, cari sunt angajați cu salariu anual, cum și aploiații de stat, municipii, comunale și privați, servitorii, cari au pensie de grație.

5) Catalogul partidelor, cari sunt obligate la contribuții după interese de capital și rente; în fine:

Aceste cataloge sunt puse la dispoziția fiă-cărui contribuabil în decurs de 8 zile, adică dela 11 Mai până inclusiv la 18 Mai 1898 st. n., dela 8 ore până la 12 ore a. m., la oficiul de dare orașenesesc.

Contra sumelor de contribuții stabilite în aceste cataloge pot recura contribuabilii și anume:

a) Acei contribuabili, cari au fost deja taxați cu vre-o dare din cele specificate și anul trecut, în decurs de 15 zile adică până inclusiv 25 Mai st. n.

b) Acei contribuabili, cari pentru prima-ora sunt taxați cu vre-o categorie de contribuție. Din cataloge indicate în decurs de 15 zile, dela ziua în care li-s-au înscris în foia de dare sumele, ce au a plăti. Recursul este a se adresa la On. Comisie administrativă prin On. Magistrat orașenesesc.

Recursurile date după expirarea acestor termene se vor respinge, ca întârziate.

Tot-odată se provocă toți contribuabilii să se prezente la oficiul de dare cu foia de contribuție pentru a-se scrie în foia câtă contribuția au să plăiescă.

Brașov, 9 Mai 1898

1—2. **Oficiul de dare orașenesesc.**

Numai pentru particulari se trimit postavuri.

Un Coupon de 3.10 metri lung, suficient pentru o garnitură de haine bărbătesci costă numai

fl. 3.10	stofă bună
fl. 4.80	„ „
fl. 7.50	„ „ fină
fl. 8.70	„ „ mai fină
fl. 10.50	„ „ foarte fină
fl. 12.40	„ „ englezăscă
fl. 13.95	„ „ Kamgarn

lână curată.

Un coupon haine negri de seilon fl. 10.—
Stofe pentru pardiseuri de fl. 3.25 m. în sus: Loden colorit frumose 1 Ca. on fl. 6.— 1 Coupon fl. 9.95: Peruviane, Dookings, Stofe pentru haine de aploiați de stat, cai ferate. Stofe pentru talare de juzi, Kamgarn fin, Cheviots, Stofe pentru uniforme de înanți, gendarmi etc. etc. trimite cu prețurile fabricii recunoscută ca solidă și reală.

Depozitul fabricii Kiesel-Amhof în Brünn. cei de postav Mostre gratis și franco. — Liferatiie conform mostrei.

P. T. public se face atent, că cumpărând direct dela fabrică are mai mare avantaju ca dela alții. Firma Kiesel-Amhof în Brünn trimite stofe cu prețurile fabricii fără adaos seu rabatal ce-l socotesce croitorii. 65,18—24.

UN PAHAR

de limonadă răcoritoare cu 2 cr. se poate prepara din Bonbonele de Limonadă renumite ale lui Marsner, cu acesta marcă de contra vențieiși

firma: **Prima fabrică boemă de „Confeturi orientale și Chocolate“ în Königl. Weinbergen—Praga**

A. Marsner.
Se capătă pretutindenea. Se trimite ori și unde franco cu rambursă de fl. 7.—. Un pachet 5 Kgr. cu 100 cutiøre de bombone.

Pikant, amuzant și interesant?

este **Auto-Cinematograph**, de curând inventat, prin care fie-cine poate pune în mișcare figurii.

Fie-care aparat conține 47—86 fotografii **Revolver-fulger**. — Complet 20 cr.

Fână acuma a apărut: 1. În săptămăna de plăcere. 2. Dansatorul pe funie. 3. Dansatore (Cancan a la Paris*). 4. În fine singură (Nuit de noces*). 5. Bătae. 6. La Trapez (în Triest). 7. Madame sansgêne*. 8. Partie ca'abrias. 9. Scenă de bal*. 10. Venus pe pământ*. 11. Căcești? 12. Accidente de biciclu. 13. Părecile. 14. Susana în bae. 15. Misteriile buduarului*. 16. Peșito ul nostru*. 17. Jaretiere*. 18. Modél. 19. Epistole de amor. 20. Dans cu umbrelă excentrică în 6 colorii.

Trimitere cu rambursă 3 aparate 60 cr., 5 aparate 90 cr., 10 aparate fl. 1.70 cr., 20 aparate fl. 3.20 cr. — Mai puțin ca 3 aparate nu se trimit.

*) Numeri numai pentru Domni.

Curiosități de tot interesante. Renumita princesă Chimay în 6 dif. poziții. (Fotografia orig după natura din Paris.) Complet 40 cr. Misteriu milionarului 50 cr. D'ami paco 40 cr. Rasele-X 35 cr. N'uiti trece prin minte 60 cr. Spărietorul damelor 50 cr. Adam și Eva Uii 40 cr.

ALFRED FISCHER
1—6.253 **WIEN, I. Adlegasse Nr. 12.**

Numere singuraticice din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae I. Ciurcu

Publicație.

Prin acesta se deschide a

XX. Loterie de binefacere reg. ung.

câștigul curat al acestei loterii se va împărți în urma prea în. rezoluțiuni a Majestății Sale apostolice c. s. r. spre scopuri de binefacere și anume: 1. Pentru fondul vėduvelor și orfanilor al aploiaților de stat sereaf. 2. Spitalul de copii „Ladislaus“ din Czirkvenicza. 3. Orfelinatul lucrătorilor „Gisela“ din Zólyom—Lipese. 4. Reuniunea „Jósziv“. 5. Spitalul (Baróti) din Erdővidek. 6. Asilul de copii „Clotilde“ în Budapesta. 7. Reuniunea de binefacere a fem. din Clușiu 8. Societatea Vineri marț. 9. Reuniunea Crucii albe din com. Bekés.

Suma a 7991 de câștiguri după planul de jos constă din 365 000 corone și anume:

1	Câștig principal	150.000 cor.	10	Câștiguri à 1.000 corone.
1	„	50.000 „	20	„ „ 500 „
1	„	20.000 „	50	„ „ 100 „
1	„	10.000 „	100	„ „ 50 „
2	„	5.000 „	1000	„ „ 20 „
5	„	2.000 „	6500	„ „ 10 „

Tragerea va fi fără amănare în 30 Iunie 1898 — Losul costă 2 fl. v. a.

Losuri se capătă la direcția loteriei din Budapesta (Pesta, Vama principală), la toate oficiile de contribuție și sare, la cele mai multe oficii postale și în orașele principale la organele ce se ocupă cu vëndarea de losuri. Budapesta, în Aprilie 1898.

232,3—6.

Direcția Loteriei reg. ung.